Stuk 587 (1993-1994) – Nr. 2

ARCHIEF
VLAAMSE RAAD
TERUGBEZORGEN

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

26 OKTOBER 1994

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de bodemsanering

AMENDEMENTEN

1. AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer L. Barbé

A. In hoofdorde :

1. Het opschrift van hoofdstuk 1 vervangen door wat volgt :

„ Definities”.

Zie :
587 (1993-1994)
– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

2. Het opschrift van hoofdstuk III vervangen door wat volgt :

„Algemene ***bepalingen”.***

3. Afdeling 2 van Hoofdstuk III wordt onder een nieuw Hoofdstuk IV, met als opschrift ,,Bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet”, gebracht.

4. Hoofdstuk IV wordt Hoofdstuk V.

5. Afdeling 4 en afdeling 5 van Hoofdstuk IV worden samen gebracht onder een (nieuw) Hoofdstuk VI Gemengde verontreiniging.

6. Hoofdstuk V wordt Hoofdstuk VII.

7. Hoofdstuk VI wordt Hoofdstuk VIII.

8. Hoofdstuk VII wordt Hoofdstuk IX.

9. Hoofdstuk VIII wordt Hoofdstuk X.

10. Hoofdstuk IX wordt Hoofdstuk XI.

VERANTWOORDING

Hoofdstuk III draagt als titel ,,bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet”. Hieronder vallen zeven afdelingen. Bij nalezing van deze afdelingen blijkt echter dat afdeling drie (verloop van de bodemsanering), afdeling vier (toezicht), afdeling vijf (dwangmaatregelen) en afdeling zes (onteigening) logischerwijze ook van toepassing moeten zijn op historische en gemengde bodemverontreiniging, anders zou er bij deze vormen van bodemverontreiniging geen sanering mogelijk zijn.

Bij een dieper onderzoek blijkt echter dat ook afdeling 1 (algemene principes) en afdeling 7 (aansprakelijkheid en financiële zekerheden), zij het lichtjes veranderd, van toepassing behoren te zijn op alle vormen van bodemverontreiniging, in plaats van enkel op bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet.

In het voorliggend ontwerp verschillen de criteria om tot bodemsanering over te gaan alnaargelang het om historische bodemverontreiniging of bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet gaat. Het zou krankzinnig zijn moest een historisch verontreinigde bodem erger verontreinigd moeten zijn dan een bodem die pas in 1995 wordt vervuild, vooraleer hij voor sanering in aanmerking komt. De vraag of een bodem als verontreinigd wordt beschouwd, moet beantwoord worden aan de hand van objectieve criteria, die dezelfde blijven, wanneer deze verontreiniging ook heeft plaatsgevonden. Een onderscheid maken tussen historische en „nieuwe” verontreiniging is niet alleen totaal onlogisch, maar druist ook in tegen de bestaansreden van dit decreet, namelijk een juridisch kader voor bodemsanering creëren. Maar ook praktisch kan een verschillende criteriastelling voor ,,nieuwe” en historische bodemverontreiniging niet werken. (Zie trouwens hieromtrent de opmerkingen van de Raad van State.) Want wat doet men dan met een gemengde bodemverontreiniging ? Een deel van de grond niet saneren terwijl een ander deel wel gesaneerd wordt ?

Ook de aansprakelijkheidsregeling moet dezelfde zijn voor zowel historische bodemverontreiniging als voor bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet. De aansprakelijkheid mag immers niet verward worden met de prefinancieringsplicht. Terwijl de aansprakelijkheid rust op de veroorzaker van de bodemverontreiniging is de prefinancieringsplichtige (meestal) verplicht de kosten van de sanering voor te schieten. Een verschillende regeling voor de prefinancieringsplichtige alnaargelang het om historische of nieuwe bodemverontreiniging gaat, is wel verantwoord : men kan geen onschuldige met de enorme moeilijkheden van historische bodemverontreiniging opzadelen. Een verschillende behandeling voor de aansprakelijke kan echter niet, Wie de bodemverontreiniging veroorzaakt heeft, moet die ook betalen !

De ratio van deze twee opvattingen wordt verder uitgediept bij de respectievelijke artikelen.

Tenslotte worden de bepalingen die over gemengde verontreiniging gaan, ondergebracht in een apart hoofdstuk. Zij horen niet thuis in het hoofdstuk historische verontreiniging, waaronder zij nu geplaatst staan.

B . In bijkomende orde :

1. **Het opschrift van Hoofdstuk 1 vervangen door wat volgt : *„ Definities “.***

2. Het opschrift van Hoofdstuk III vervangen door wat volgt

„ Algemene bepalingen “.

3. De afdelingen 3, 4, 5 en 6 van Hoofdstuk III worden hernummerd als volgt afdeling 3 wordt afdeling 1 ; afdeling 4 wordt afdeling 2, afdeling 5 wordt afdeling 3 en afdeling 6 wordt afdeling 4.

4. De afdelingen 1, 2 en 7 van Hoofdstuk III worden, als afdeling 1, afdeling 2 en afdeling 3, onder een nieuw Hoofdstuk IV, met als opschrift „Bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet”, gebracht.

5. Hoofdstuk IV wordt Hoofdstuk V

6. Afdeling 4 en afdeling 5 van Hoofdstuk IV worden samen gebracht onder een (nieuw) Hoofdstuk VI Gemengde verontreiniging.

7. Hoofdstuk V wordt Hoofdstuk VII.

8. Hoofdstuk VI wordt Hoofdstuk VIII.

9. Hoofdstuk VII wordt Hoofdstuk IX.

10. **Hoofdstuk VIII wordt Hoofdstuk X.**

ll. **Hoofdstuk IX wordt Hoofdstuk XI.**

VERANTWOORDING

Hoofdstuk III draagt als titel „bodemverontreiniging tot stand gekomen na de inwerkingtreding van dit decreet”. Hieronder vallen zeven afdelingen. Bij nalezing van deze afdelingen blijkt echter dat afdeling drie (verloop van de bodemsanering), afdeling vier (toezicht), afdeling vijf (dwangmaatregelen) en afdeling zes (onteigening) logischerwijze ook van toepassing moeten zijn op historische en gemengde bodemverontreiniging, anders zou er bij deze vormen van bodemverontreiniging geen sanering mogelijk zijn. De bepalingen die over gemengde verontreiniging gaan, worden ondergebracht in een apart hoofdstuk. Zij horen niet thuis in het hoofdstuk historische verontreiniging, waaronder zij nu geplaatst staan.

Artikel 2

A. In hoofdorde :

3° vervangen door wat volgt :

„3” Bodemsaneringsnoodzaak : bodemverontreiniging waarbij de richtwaarden van bodem en/of grondwaterkwaliteit overschreden worden. De saneringsnoodzaak wordt vastgesteld aan de hand van twee criteria : de aard en concentraties van de verontreinigende stoffen en de lokale verontreinigingssituatie, waarbij rekening gehouden wordt met de mogelijke gevolgen van de verspreiding van de verontreiniging.“.

VERANTWOORDING

De term „bodemverontreiniging die een ernstige bedreiging vormt" gebruiken als criterium voor wanneer er gesaneerd moet worden, kan niet. Het begrip is zo vaag dat het voor interpretatiemoeilijkheden zorgt, die aanleiding kunnen geven tot langdurige processen. Criteria zouden zo veel mogelijk op objectieve gegevens moeten steunen. Objectieve criteria bevorderen immers de duidelijkheid en de rechtszekerheid, Bij bodemsanering bestaan dergelijke objectieve criteria : bodem- en waterkwaliteitsnormen. Ook Nederland gebruikt deze criteria.

Nederland maakt eveneens gebruik van de termen „saneringsnoodzaak" en „saneringsurgentie" die deze objectieve criteria verder concretiseren. In de wet Bodemsanering wordt er een onderscheid gemaakt tussen „saneringsnoodzaak" en „saneringsurgentie". Saneringsnoodzaak duidt de graad van verontreiniging aan waarbij de C-waarden zijn overschreden. C-waarden zijn toxicologisch onderbouwde waarden, waarbij het afleidingscriterium het begrip „ernstig gevaar voor mens en milieu" is. De C-waarden werden afgeleid op basis van een separate risicobeoordeling voor de mens en voor het ecosysteem. In principe werd de strengste van de twee waarden als C-waarde aangenomen. Bij de riscobeoordeling voor de mens werd uitgegaan van een situatie waarbij alle blootstellingswegen (inhalatie, rechtstreeks contact, enz.) geldig zijn en de blootstelling gedurende het ganse leven plaatsvindt. De vaststelling van de saneringsnoodzaak houdt bijgevolg rekening met de meest gevoelige risico-groep, ook al is deze niet daadwerkelijk aanwezig. De saneringsurgentie houdt rekening met de aard van en concentraties aan verontreinigende stoffen en de lokale verontreinigingssituatie (o.a. de mogelijke verspreiding van de verontreiniging). Ook het eigen voorstel van Agalev houdt dit onderscheid aan.

B. In bijkomende orde :

In 3º, tweede lid de tekst tegenover de vierde streep weglaten.

VERANTWOORDING

Een werkelijk bodemsaneringsbeleid vertrekt vanuit de multifunctionaliteit van de bodem. Sanering wil, per definitie, de bodem brengen in de toestand waarin hij zich bevonden zou hebben moest de verontreiniging zich niet hebben voorgedaan. De graad van sanering laten afhangen van het gebruik dat van de bodem gemaakt wordt, is geen werkelijke sanering en kan dus niet. Ook Nederland hanteert het begrip multifunctionaliteit als criterium.

C. Na 3º invoegen wat volgt :

„3ºbis ***Saneringsurgentie : bodemverontreiniging van die aard dat de grenswaarden inzake bodem- en waterkwaliteit overschreden worden, of bodemverontreiniging van die aard dat de rechtwaarden overschreden worden en de lokale verontreinigingssituatie of de verspreiding van de verontreiniging een onmiddellijke bodemsanering vereist.***

3ºter ***Bodemkwaliteitsnormen : omvatten zowel grondsedimentkwaliteitsnormen als grondwaterkwaliteitsnormen. Deze bodemkwaliteitsnormen worden onderverdeeld in streefwaarden, richtwaarden en grenswaarden.***

3ºquater ***Streefwaarden : concentraties van stoffen aanwezig in de land- of waterbodem, waaronder de bodem multifunctioneel genoemd wordt.***

Richtwaarden : concentraties van stoffen in de land- of waterbodem waarboven tot bodemsanering moet worden overgegaan.

Grenswaarden : concentraties van stoffen in de land- of waterbodem waarboven onverwijld tot bodemsanering moet worden overgegaan.

3°quinquies ***Multifunctionaliteit : toestand van de bodem die voor alle gebruiksdoeleinden kan worden aangewend en waarbij de bodem beantwoordt aan de streefwaarden. “.***

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

D. 9° vervangen door wat volgt :

„9° ***Gebruiker : de natuurlijke of rechtspersoon die titularis is van een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht op de grond(en)*** *en/of gebouw(en).* ***“.***

VERANTWOORDING

Door dit amendement wint deze bepaling aan duidelijkheid.

E. Na 9° invoegen wat volgt :

„9°bis ***Eigenaar : de natuurlijke of rechtspersoon die titularis is van het eigendomsrecht op de grond(en)*** *en/of* ***gebouw(en).***
9°ter ***Exploitant : de natuurlijke of rechtspersoon die voor eigen rekening de inrichting bestuurt*** of ***de activiteit verricht die bodemverontreiniging kan veroorzaken.***

VERANTWOORDING

Het gebruik van de termen „eigenaar”, „gebruiker” en „exploitant” moet verduidelijkt worden. Op dit moment kan er verwarring heersen over welk begrip welke lading dekt. Als men het ontwerp aandachtig leest, kan men eruit afleiden dat de term „eigenaar” slaat op de natuurlijke persoon of rechtspersoon die eigenaar is van de gronden en/of de gebouwen ; de term „gebruiker” op de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht heeft op de grond en/of de gebouwen (in de Memorie van Toelichting wordt eerst de gebruiker gedefinieerd als de natuurlijke persoon of rechtspersoon die een zakelijk of persoonlijk gebruiksrecht heeft op de grond of de gebouwen, terwijl er in de alinea nadien enkel nog over de grond gesproken wordt ; in de definitie in het ontwerp wordt zowel grond als gebouwen weerhouden) ; en de „exploitant” op de exploitant van de inrichting en/of de activiteit die bodemverontreiniging kan veroorzaken. Het lijkt dus de bedoeling van het ontwerp te zijn, de exploitant enkel bij de bodemsanering te betrekken, indien deze een inrichting of activiteit exploiteert die van die aard is bodemverontreiniging te veroorzaken. Om alle interpretatiemoeilijkheden te vermijden, zou dit beter duidelijk in het decreet vermeld worden, met daarbij eveneens de definitie van exploitant, aangezien deze anders wordt geïnterpreteerd door de Interuniversitaire Commissie ter Herziening van het Milieurecht (ICHM), dan in het milieuvergunningsdecreet. Het lijkt aangewezen de definitie van het ICHM aan te houden, aangezien de komende ontwerpen van decreet eveneens op de voorontwerpen van deze commissie zullen steunen.

Artikel 3

A. In § 1 op de eerste regel na de woorden „de Vlaamse regering stelt” de woorden ***„binnen één jaar na de inwerkingtreding van dit decreet”*** **invoegen.**

VERANTWOORDING

Het decreet zal pas volledige uitwerking hebben vanaf 1 januari 1996. Het is dan ook logisch de verplichting op te leggen de lijst van inrichtingen en activiteiten die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken, ook tegen deze datum af te werken. Anders ontstaan er juridische lacunes bij de overdracht van gronden waarop dergelijke inrichtingen of activiteiten gevestigd zijn of waren.

B. In § 6 de eerste zin vervangen door wat volgt :

„OVAM kan te allen tijde ambtshalve overgaan tot een oriënterend bodemonderzoek. “.

VERANTWOORDING

Deze bepaling voegt niets toe aan het artikel en kan dus achterwege worden gelaten.

Artikel 4

A. In § 1 op de eerste regel na de woorden „OVAM legt” de woorden *„binnen één jaar”* invoegen.

VERANTWOORDING

Door OVAM op te leggen binnen één jaar het register af te hebben, worden juridische lacunes in het decreet zoveel mogelijk uitgeschakeld. Er zijn meerdere bepalingen in het decreet die pas vanaf 1 januari 1996 in werking treden. Het is dan ook logisch, alles zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat onduidelijkheden vermeden worden.

B. In § 2, a) in de tekst tegenover de tweede streep de woorden „eigenaar en gebruiker” vervangen door de woorden *„eigenaar, gebruiker en exploitant”.*

VERANTWOORDING

Aangezien de exploitant in een aantal gevallen de bodemsanering moet prefinancieren, is het belangrijk ook zijn identiteit in het dossier op te nemen.

In de Memorie van Toelichting wordt trouwens nog steeds gesproken van de exploitant.

C. In § 2, b) de tekst tegenover de derde streep vervangen door wat volgt :

„de inhoud van het conformiteitsattest”.

VERANTWOORDING

In het ontwerp van decreet is de bepaling uit het voorontwerp opgenomen. Gezien in het ontwerp geen sprake meer is van vergunningen, maar wel van een conformiteitsattest dient dit aangepast.

D. In § 3 op de tweede en derde regel de woorden „eigenaar en gebruiker” vervangen door de woorden *„eigenaar, gebruiker en exploitant”.*

VERANTWOORDING

Aangezien de exploitant in een aantal gevallen de bodemsanering zal moeten prefinancieren, moet hij ook op de hoogte gesteld worden van een eventueel dossier van deze gronden.

E. In § 3 op de voorlaatste en laatste regel de woorden „eigenaar, gebruiker en gemeente" vervangen door de woorden *„eigenaar, gebruiker, exploitant en gemeente".*

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub D.

F. In § 4 het tweede lid vervangen door wat volgt :

„Indien de grond die het voorontwerp uitmaakt van de aanvraag niet is opgenomen in het register van de verontreinigde gronden, wordt dit in het bodemattest vermeld.".

VERANTWOORDING

Nu OVAM door op artikel 4, § 1 de verplichting heeft het register binnen één jaar na de inwerkingtreding van dit decreet op te stellen, en artikel 4 ook juist één jaar na de inwerkingtreding van dit decreet van kracht wordt, is de bepaling waarin verwezen wordt naar de grond waarover nog geen gegevens beschikbaar zijn, zonder voorwerp geworden. Op 1 januari 1996 zullen alle verontreinigde gronden immers zijn opgenomen in het register van de verontreinigde gronden. Wat echter nog niet geregeld was, is de situatie waarin de grond niet voorkomt op het register van de verontreinigde gronden, omdat hij niet verontreinigd was. Aan deze lacune wordt met dit amendement tegemoet gekomen.

G. In § 5, eerste lid op de tweede regel de woorden „de inrichting, de werking en de toegankelijkheid" vervangen door de woorden *„de inrichting en de werking".*

VERANTWOORDING

Artikel 4, § 3 bepaalt dat het bodemattest bij de gemeente ter inzage ligt ; artikel 4, § 4 bepaalt dat OVAM een bodemattest afgeeft op eenvoudig verzoek. Deze bepalingen, evenals de Memorie van Toelichting, tonen duidelijk aan dat het de bedoeling is deze bodemattesten zo openbaar mogelijk te maken, De Vlaamse regering kan de kans geven deze openbaarheid in de kiem te smoren, door haar de toegankelijkheid van het register te laten regelen, druist in tegen de geest van het decreet.

H. In § 5, tweede lid op de laatste regel de woorden „waarvan zij het bedrag bepaalt" vervangen door de woorden *„die een redelijk bedrag niet te boven mag gaan".*

VERANTWOORDING

Het is de gewoonte een dergelijke bepaling als veiligheid tegen overdreven vergoedingen in te bouwen.

Artikel 7

A. In hoofdorde :

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„ Artikel 7

§1. De saneringsnoodzaak wordt bepaald aan de hand van een beschrijvend bodemonderzoek. De noodzaak tot saneren bestaat indien de richtwaarden inzake land- en waterbodemkwaliteit overschreden worden.

§ 2. De Vlaamse regering stelt binnen één jaar na de inwerkingtreding van dit decreet land- en waterbodemkwaliteitsnormen op.

Deze land- en waterbodemkwaliteitsnormen omvatten streefwaarden, richtwaarden en grenswaarden voor zowel het droge sediment van de grond als voor grondwater ; en dit zowel voor de algemene bodemkwaliteitsnormen als voor de bijzondere bodemkwaliteitsnormen. Zolang deze bodemkwaliteitsnormen niet zijn opgesteld, zijn de Nederlandse normen, zoals die nu gelden, van toepassing.

§ 3. Bodemsanering is er steeds op gericht de streefwaarden inzake bodemkwaliteit te verwezenlijken, met het herstel van de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, dier en plant.

§ 4. Indien OVAM van oordeel is dat er ernstige aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging de richtwaarden overschrijdt of dreigt te overschrijden, wordt een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd. ".

VERANTWOORDING

De term „bodemsaneringsnormen" kan beter niet gebruikt worden. In zijn normaal gebruik duidt de term „norm" immers op een positief streefdoel. Normen opstellen die bereikt moeten worden om tot bodemsanering over te gaan, geven de indruk dat het bereiken van die normen het streefdoel is, terwijl juist het tegendeel het geval is : het is de bedoeling deze bodemsaneringsnormen zo min mogelijk te bereiken, Mede gelet op het advies van de Raad van State om woorden geen totaal andere inhoud te geven dan in het dagelijks taalgebruik, kan deze term beter vervangen worden door „bodemkwaliteitsnormen". De term „bodemkwaliteitsnormen" wordt trouwens gebruikt in juridische teksten die handelen over bodemsanering (zowel binnen als buiten België), en komt bovendien overeen met de terminologie die door de Commissie Bocken gebruikt wordt, zowel bij de titel bodemsanering als bij de titel milieukwaliteitsnormen. Breken met een juist overeengekomen terminologie verstoort de helderheid van de wetgeving.

Uitleggen aan wat deze bodemkwaliteitsnormen moeten beantwoorden, is overbodig geworden door het inlassen van het begrip bodemkwaliteitsnormen in de definities.

De bepaling van artikel 7, § 5 kan beter worden weggelaten, Werken met vage criteria zorgt immers voor rechtsonzekerheid daar dit subjectieve interpretaties mogelijk maakt.

B. In bijkomende orde :

In het decreet het woord „bodemsaneringsnormen" telkens vervangen door het woord *„grenswaarden".*

VERANTWOORDING

De term "normen,, heeft een positieve connotatie, terwijl het doel van het bodemsaneringsbeleid juist erin bestaat bodemsanering zoveel mogelijk te voorkomen. In plaats van "bodemsaneringsnormen,, kan men dan ook beter spreken over "bodemkwaliteitsnormen,,, die opgesplitst worden in streefwaarden, richtwaarden en grenswaarden.

Artikel 8

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„ Artikel 8

§ 1. Zonder verwijl, en dit ten laatste binnen zes maanden na het afsluiten van het bodemsaneringsproject, zoals voorzien in de artikelen 15 tot en met 18, wordt tot bodemsanering overgegaan, indien de grenswaarden inzake de bodemkwaliteitsnormen overschreden worden, of indien de richtwaarden inzake bodemkwaliteit overschreden worden en de lokale verontreinigingssituatie of de verspreiding van de verontreiniging een onmiddellijke bodemsanering vereist.

§ 2. De bodemsanering, dient ingeval van saneringsurgentie binnen de vier jaar na het afsluiten van het bodemsaneringsproject, zoals voorzien in de artikel 15 tot en met 18, voltooid te zijn. “.

VERANTWOORDING

In de eerste paragraaf van dit artikel in het ontwerp wordt over “achtergrondwaarden„ gesproken. Dit is een andere benaming voor streefwaarden of A-waarden (Nederland). De Commissie Bocken gebruikt in zijn voorstellen steeds grens-, richt- en streefwaarden. Om redenen van coherentie, zowel binnen de (internationale) juridische wereld, als deze tussen de – nog te bespreken – andere titels van het kaderdecreet, als in dit decreet zelf, wordt de term „achtergrondwaarden” beter vervangen door de term „streefwaarden”.

In de tweede paragraaf wordt het principe „de stand van de techniek die geen onredelijke kosten meebrengt” (BATNEEC) gehuldigd. Dit principe laat echter de poort wagenwijd open voor allerlei interpretaties over wat „onredelijke” kosten zijn, en kan er de oorzaak van zijn dat het doel van de bodemsanering, de bodem terug te brengen in zijn oorspronkelijke, niet verontreinigde staat, in veel gevallen niet bereikt zou worden. Een decreet betreffende de bodemsanering verliest zo zijn bestaansreden.

Hoewel de eerste zin van dit artikel duidelijk stelt dat bodemsanering erop gericht is de streefwaarden te verwezenlijken, m.a.w. de grond in zijn onvervuilde staat terug te brengen, laat de rest van dit artikel ongehoord veel speelruimte om deze streefwaarden zelfs niet trachten te benaderen. Uiteindelijk komt het erop neer dat een bodem naar behoren gesaneerd kan zijn als er voor gezorgd wordt dat deze geen ernstige bedreiging vormt ; wederom een loos begrip. Dit kan natuurlijk niet. Een bodemsanering is erop gericht de streefwaarden te verwezenlijken. Enkel indien dit werkelijk onmogelijk is, omdat hiervoor nog geen techniek voorhanden is, kan van dit principe afgeweken worden. In een decreet zoveel afwijkingen voorschrijven, die uit de logica zelf volgen, is de indruk wekken dat de wetgever zelf bodemsanering niet serieus neemt.

Ook in dit artikel wordt, in afwachting van de opstelling van kwaliteitsnormen, en zelfs daarna, gewerkt met vage principes zoals „ernstige nadelige effecten”, die om hoger vermelde redenen moeten vermeden worden.

Een verplichting tot saneren opleggen, kan pas zinvol zijn als er ook bepaald wordt binnen welke termijn deze moet gebeuren, anders kan een saneringsplichtige de sanering jaren uitstellen.

Artikel 9

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Er is mij geen enkel geval bekend van bodems waar toetsing aan waarden niet kan gebeuren om technische redenen. Ook de Memorie van Toelichting noemt geen voorbeeld. Dit artikel heeft dus geen bestaansreden.

Artikel 10

A. In § 1 de eerste drie regels vervangen door wat volgt :

„De bodemsanering en al de bijhorende maatregelen worden op eigen kosten uitgevoerd door :”

VERANTWOORDING

Door de wijzigingen die bij amendementen zijn aangebracht in de artikelen 7 en 8 zijn de in deze paragraaf aangehaalde verwijzingen niet meer juist.

B. **In § 2 2º weglaten.**

VERANTWOORDING

De uitdrukking „niet op de hoogte was of behoorde te zijn” is te vaag om als objectief criterium te kunnen gelden. Dergelijke criteria zorgen voor sterk uiteenlopende interpretaties en dus rechtsonzekerheid. Dergelijk overdreven brede interpretaties van de inhoud van „niet op de hoogte behoorde te zijn” zou de gemeenschap veel geld

kunnen kosten. Wanneer iemand verschoond is van de prefinancieringsplicht is het immers OVAM die voor de prefinanciering opdraait. Dit is tweemaal een meerkost voor de gemeenschap : de prefinanciering zelf, en de gerechtskosten bij een eventuele terugvordering van de aansprakelijke. Bovendien zou deze voorwaarde maar kunnen gelden tot 1 januari 1996. Dan is immers het register van verontreinigde gronden in orde, en moeten de gegevens met betrekking tot de te verwerven grond meegedeeld worden bij de overdracht. En kan de verschoningsgrond per definitie niet meer ingeroepen worden.

C. Paragraaf 3 weglaten.

VERANTWOORDING

Nu de verschoningsgrond „niet op de hoogte behoorde te zijn" niet meer geldt, is deze bepaling zonder voorwerp geworden. Wel moet in de Memorie van Toelichting de strekking van paragraaf drie opgenomen worden bij de artikelsgewijze bespreking, artikel 10, § 2, 1º. Men zal immers worden geacht de verontreiniging zelf veroorzaakt te hebben als men de exploitatie van de op de grond gevestigde inrichting of activiteit bedoeld in § 1, a) overnam of de eigendom of de feitelijke controle over de grond zoals bedoeld in § 1, b) verwierf van een verbonden onderneming,

Artikel 11

De laatste zin weglaten.

VERANTWOORDING

Indien men het mogelijk maakt een voorschot te vorderen of een financiële zekerheid te eisen van de aansprakelijke, kan de bodemsanering tot in den treure uitgesteld worden. De prefinancierder kan dan immers, voor de aanvang van de werken, een voorschot eisen van de aansprakelijke, die met alle mogelijke middelen zal proberen aan te tonen dat hij de aansprakelijke niet is. Gevolg : ellenlange processen, terwijl de sanering niet kan beginnen zolang deze rechtszaken hangende zijn. Op deze manier zou nogmaals de geest van het decreet geschonden worden.

Artikel 13

A. In § 5, eerste lid op de derde en vierde regel na de woorden „wordt het voorstel geacht" het woord *„niet"* invoegen.

VERANTWOORDING

Indien het stilzwijgen van OVAM gelijk geschakeld zou worden met de conformiteit van het voorstel met de bepalingen van dit decreet, zou de mogelijkheid bestaan bodemsaneringen te laten uitvoeren die niet conform zijn met de bepalingen van dit decreet. Dit zou een verspilling van geld en middelen zijn, en uiteindelijk de bedoeling van dit decreet – een goede sanering van verontreinigde bodems – teniet doen.

Bovendien is dit niet steeds in het voordeel van de aanvrager. OVAM kan verwachten de termijn te moeten overschrijden, en een stilzwijgende conformverklaring te vermijden, een afwijzende houding innemen.

Het belangrijkste argument tegen een stilzwijgende conformverklaring is echter dat dit in strijd is met het algemeen belang. Het algemeen belang vereist een degelijke afweging van alle betrokken belangen, en geen „struisvogelpolitiek".

B. In § 5, laatste lid op de voorlaatste regel na de woorden „wordt het aangepaste of gewijzigde voorstel geacht" het woord *„niet"* invoegen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

Artikel 14

In § 3 op de voorlaatste regel na de woorden „wordt het onderzoek geacht" het woord *„niet"* invoegen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 13, B.

Artikel 16

A. In § 5, tweede lid op de vierde regel de woorden „veertien dagen" vervangen door de woorden *„dertig dagen".*

VERANTWOORDING

De termijnen die in het ontwerp opgesomd worden, zijn de oude termijnen van het ARAB. In VLAREM worden echter nieuwe termijnen gehanteerd, namelijk dertig dagen en vijftig dagen. Deze nieuwe termijnen in dit decreet inschrijven verhoogt de samenhang binnen het milieurecht, is meer op de werkelijkheid gericht en is meer „ambtenaarvriendelijk". Men kan deze laatsten niet opzadelen met twintig verschillende termijnen.

B. In § 5, tweede lid op de achtste regel de woorden „dertig dagen" vervangen door de woorden *„vijftig dagen".*

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

C. In § 5, derde lid op de derde regel de woorden „dertig dagen" vervangen door de woorden *„ vijftig dagen "*.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

D. In § 6 op de achtste regel de woorden „dertig dagen" vewangen door de woorden *„ vijftig dagen "*.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

Artikel 17

A. In § 2 op de voorlaatste regel na de woorden „wordt het bodemsaneringsproject geacht" het woord *„niet"* invoegen.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 13, A.

B. In § 3, eerste lid op de tweede en derde regel de woorden „of de stilzwijgende conformverklaring" weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

C. In § 3, tweede lid op de tweede en derde regel de woorden „of de kennisgeving van de stilzwijgende conformverklaring" weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A.

Artikel 18

A. In § 1, eerste lid op de tweede regel de woorden „, in het geval bedoeld in artikel 16, § 5," weglaten.

VERANTWOORDING

Als we dit niet weglaten, beperken we de beroepsmogelijkheden voor milieuverenigingen en omwonenden tot projecten die milieuvergunningsplichtig zijn.

B. **In § 1 het tweede lid vervangen door wat volgt :**

***„ Het beroep is schorsend. "*.**

VERANTWOORDING

Het onderscheid dat in het ontwerp gemaakt wordt tussen het beroep dat wordt ingesteld door overheden en het beroep ingesteld door anderen, steunt niet op objectieve, gerechtvaardigde criteria en is bijgevolg discriminerend.

C. In § 2 op de laatste regel na het woord „geacht" het woord *„niet"* invoegen.

VERANTWOORDING

Indien men bij stilzwijgen van de Vlaamse regering de conformverklaring acht bekrachtigd te zijn, schendt men de basisbeginselen van het beroep. Een zorgvuldige beroepsprocedure vereist een degelijke afweging van de belangen.

Artikel 19

A. In § 2 op de vijfde en zesde regel de woorden „respectievelijk de stilzwijgende conformverklaring van het bodemsaneringsproject" weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 18.

B. **In § 3 op de vijfde en zesde regel de woorden „respectievelijk de stilzwijgende conformverklaring van het bodemsaneringsproject" weglaten.**

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op artikel 18.

Artikel 20bis (nieuw)

Een nieuw artikel 20bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 20bis

De verontreinigde grond en de verontreinigde bouwmaterialen worden beschouwd als gevaarlijk afval in de zin van het decreet van 2 juli 1981, betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals gewijzigd door het decreet van 7 mei 1994. ".

VERANTWOORDING

Dit amendement heeft tot doel te voorkomen dat afgegraven grond en gecontamineerde bouwmaterialen vrij gestort zouden kunnen worden, wat een verplaatsing van het probleem en een weggooien van middelen zou zijn.

Artikel 21

In § 2 op de tweede regel na de woorden „aan de eigenaar" het woord „, *exploitant"* invoegen.

VERANTWOORDING

De exploitant van een inrichting gevestigd op gesaneerde grond heeft het recht eveneens te weten wat de resultaten van de bodemsanering zijn. Indien er gebruiksbeperkingen of andere voorzorgsmaatregelen werden opgelegd, moet de exploitant hiervan zeker op de hoogte gebracht worden, aangezien hij waarschijnlijk de persoon zal zijn, die zijn bedrijvigheid hieraan moet aanpassen. Bovendien moet de exploitant in sommige gevallen de bodemsanering prefinancieren. In dat geval heeft hij zeker recht op de resultaten van de bodemsanering.

Artikel 23

A. Aan § 1 toevoegen wat volgt :

„Dit beroep is schorsend. ".

VERANTWOORDING

Dit artikel bepaalt dat alle belanghebbenden beroep kunnen aantekenen tegen een beslissing van OVAM inzake het opstellen van een bodemsaneringsproject en het uitvoeren van het beschrijvend onderzoek en de bodemsaneringswerken. Aangezien in artikel 18 het beroep schorsend werkt, is het logisch ook hier het beroep schorsend te verklaren. Het al dan niet schorsend verklaren van een beroepsprocedure kan het best bij decreet geregeld worden, zo worden latere rechtszaken vermeden.

B. Aan § 2 een tweede lid toevoegen dat luidt als volgt :

„ De Vlaamse regering doet uitspraak binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van het beroep. ".

VERANTWOORDING

In artikel 18 wordt een termijn opgelegd, binnen dewelke de Vlaamse regering een uitspraak moet doen. Het is logisch ook in dit artikel een dergelijke termijn in te voeren, aangezien anders de uitspraak erg lang op zich kan wachten, waardoor de bodemsanering vertraagd wordt.

AFDELING 6

Onteigening

Opschrift

Het opschrift van hoofdstuk III, afdeling 6 vervangen door wat volgt :

„Aankoop en onteigening".

VERANTWOORDING

Zoals afdeling 6 nu geformuleerd is kan het aanleiding geven tot de interpretatie dat diegene die gehouden is de sanering te prefinancieren, de onteigening kan vragen en zo aan de saneringskosten ontsnappen, Dit kan niet zo veralgemeend in het decreet geschreven worden. Ingeval de prefinancierder ook de aansprakelijke is, is dit een omslachtige omweg, die de gemeenschap duur te staan komt : zowel de prefinanciering als de gerechtskosten moeten dan door de gemeenschap gedragen worden, tenminste tijdelijk. Een gedifferentieerde benadering is gewenst, waarbij een bescherming moet ingebouwd worden voor de onschuldige eigenaar van gronden en/of gebouwen met een niet-commerciële bestemming.

Artikel 24

A. In het eerste lid op de vierde regel de woorden „uit te voeren" vervangen door de woorden *„ te prefinancieren ".*

VERANTWOORDING

Deze bepaling verduidelijkt wie de onteigening kan vragen, naast OVAM. Het werkwoord „uitvoeren" is in deze context grammaticaal onjuist. De persoon die verplicht is de bodemsanering te prefinancieren, voert deze bodemsanering niet zelf uit, hij laat die uitvoeren. In het absurde doorgetrokken, zou deze bepaling betekenen dat het bedrijf dat de bodemsanering uitvoert, de onteigening kan vragen. Bovendien is er al meermaals op gewezen dat het onderscheid tussen de prefinancieringsplichtige en de aansprakelijke duidelijk moet gemaakt worden. Het past dan ook altijd dezelfde terminologie te gebruiken.

B. Na het eerste lid een nieuw lid invoegen dat luidt als volgt :

„Indien het verzoek tot onteigening uitgaat van de persoon die verplicht is de bodemsanering te prefinancieren, kan het verzoek enkel in overweging genomen worden, indien de persoon die verplicht is de bodemsanering te prefinancieren bewijst dat hij :

1° de verontreiniging niet zelf veroorzaakt heeft

2° gedurende de periode waarin de verontreiniging is veroorzaakt geen duurzame rechtsbetrekkingen heeft gehad met de veroorzaker van de verontreiniging en

3° geen directe of indirecte betrokkenheid heeft gehad bij de veroorzaking van de verontreiniging. ".

VERANTWOORDING

Zoals artikel 24 in het ontwerp geformuleerd is kan het aanleiding geven tot de interpretatie dat diegene die gehouden is de sanering te prefinancieren, de onteigening kan vragen en zo aan de saneringskosten ontsnappen. Door dit amendement wordt deze foutieve interpretatie onmogelijk.

Artikel 24bis (nieuw)

A. In hoofdorde :

Een nieuw artikel 24bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 24bis

§ 1. De eigenaar van grond(en) en/of *gebouw(en)* ***met niet-commerciële bestemming, kan een verzoek tot aankoop indienen bij de Vlaamse regering indien hij aantoont dat :***

1" hij de verontreiniging niet zelf veroorzaakt heeft en

2° hij ernstig in het genot van zijn grond(en) en/of *gebouw(en)* ***gehinderd zal worden door een uit te voeren sanering.***

§ 2. De Vlaamse regering is verplicht tot aankoop van de grond(en) en/of *gebouw(en)* ***over te gaan indien ingevolge artikel 8 is vastgesteld dat er sprake is van saneringsurgentie en de eigenaar aantoont dat hij :***

1° gedomicilieerd is op dat adres

2° gedurende de periode waarin de verontreiniging is veroorzaakt geen duurzame rechtsbetrekkingen heeft gehad (uitleggen) met de veroorzaker van de verontreiniging

3" geen directe of indirecte betrokkenheid heeft gehad bij de veroorzaking van de verontreiniging en

4° de grond(en) en/of *gebouw(en)* ***niet tegen een redelijke prijs kan verkopen in het vrije commerciële verkeer. Hij kan dit in ieder geval aantonen indien hij de woning drie maal in een dagblad tegen een redelijke prijs tevergeefs te koop heeft aangeboden, gedurende zes maand nadat ingevolge artikel 8 de saneringsurgentie is vastgesteld.***

§ 3. De aankoop gebeurt tegen een redelijke prijs. Onder redelijke prijs wordt verstaan de prijs die tot stand komt bij een koop in het vrije commerciële verkeer tussen redelijk handelende partijen, waarbij de verontreiniging van de bodem buiten beschouwing blijft.

§ 4. De onschuldige eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming kan, voor zover de saneringswerken dit toelaten, verkiezen de hinder van de sanering te ondergaan, en hiervoor een billijke vergoeding te ontvangen. Deze vergoeding wordt aangevraagd bij de Vlaamse regering. ".

VERANTWOORDING

Een onschuldige eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming moet beschermd worden tegen de aanzienlijke hinder die bodemsanering met zich mee kan brengen. Deze hinder kan bestaan uit het feit dat de grond waarop men woont gesaneerd moet worden, maar kan ook bestaan als men een belendend perceel bewoont. Bodemsaneringswerken kunnen er immers voor zorgen dat machines op jouw perceel moeten staan, dat je een voortdurende geur- en geluidshinder ondervindt, enzovoort. In deze gevallen moet de onschuldige eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming vergoed worden voor de hinder die hij ondervindt.

Het hier voorgestelde amendement is gebaseerd op de vrije woonstkeuze, zoals voorzien in de Nederlandse Wet Bodemsanering.

Een onschuldige eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming kan kiezen tussen de aankoop van zijn grond(en) en/of gebouw(en) door de Vlaamse regering tegen een redelijke prijs, of een vergoeding voor de te doorstane hinder. De redelijke prijs is niet dezelfde als de onteigeningsvergoeding, alhoewel de te volgen procedure wel dezelfde is. De onteigeningsvergoeding, die meestal sowieso al aan de lage kant uitvalt, zou rekening houden met de waardevermindering van de grond door de vervuiling, en dit zou niet billijk zijn.

Indien de eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming bepaalde feiten kan aantonen, is de Vlaamse regering verplicht tot de aankoop van de grond (en) en/of gebouw(en) over te gaan. De voornoemde eigenaar moet bepaalde feiten aantonen, niet bewijzen. In milieuzaken zijn genoeg gevallen bekend waarin de rechter een bijna wetenschappelijk bewijs vraagt, wat juist in deze materie bijna onmogelijk is. Om dergelijk zware bewijslast te vermijden, moet de eigenaar enkel bepaalde feiten aantonen. De feiten die hij moet aantonen, verzekert dat de aankoop enkel verplicht zal zijn indien de eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming werkelijk onschuldig is.

B. In bijkomende orde :

Een nieuw artikel 24bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel24bis

$1. De eigenaar van grond(en) en/of *gebouw(en)* ***met niet-commerciële bestemming, kan een verzoek tot aankoop indienen bij de Vlaamse regering indien hij aantoont dat :***

1° ***hij de verontreiniging niet zelf veroorzaakt heeft en***

2° ***hij ernstig in het genot van zijn grond(en) en/of*** *gebouw(en)* ***gehinderd zal worden door een uit te voeren sanering.***

§ 2. De Vlaamse regering is verplicht tot aankoop van de grond(en) en/of *gebouw(en)* ***over te gaan indien ingevolge artikel 7 aangetoond is dat de bodemkwaliteitsnormen overschreden zijn, en de eigenaar aantoont dat hij :***

1° ***gedomicilieerd is op dat adres***

2° ***gedurende de periode waarin de verontreiniging is veroorzaakt geen duurzame rechtsbetrekkingen heeft gehad met de veroorzaker van de verontreiniging***

3" geen directe of indirecte betrokkenheid heeft gehad bij de veroorzaking van de verontreiniging en

4° ***de grond(en) en/of*** *gebouw(en)* ***niet tegen een redelijke prijs kan verkopen in het vrije commerciële verkeer. Hij kan dit in ieder geval aantonen indien hij de woning drie maal in een dagblad tegen een redelijke prijs tevergeefs te koop heeft aangeboden, gedurende zes maand nadat ingevolge artikel 7 aangetoond is dat de bodemsaneringsnormen zijn overschreden.***

§ 3. De aankoop gebeurt tegen een redelijke prijs. Onder redelijke prijs wordt verstaan de prijs die tot stand komt bij een koop in het vrije commerciële verkeer tussen redelijk handelende partijen, waarbij de verontreiniging van de bodem buiten beschouwing blijft.

§ 4. De onschuldige eigenaar van grond(en) en/of gebouw(en) met niet-commerciële bestemming kan, voor zover de saneringswerken dit toelaten, verkiezen de hinder van de sanering te ondergaan, en hiervoor een billijke vergoeding te ontvangen. Deze vergoeding wordt aangevraagd bij de Vlaamse regering. ".

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement sub A. Dit amendement regelt de situatie waarbij de begrippen „saneringsnoodzaak" en „saneringsurgentie" niet weerhouden zijn.

Artikel 25

Aan dit artikel toevoegen wat volgt :

„Indien de bodemverontreiniging veroorzaakt is door een vergunningsplichtige inrichting of het gevolg is van een vergunningsplichtige activiteit zoals bepaald in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning is evenwel de houder van de vergunning aansprakelijk. Indien de bodemverontreiniging veroorzaakt is door een niet-vergunningsplichtige, commerciële vennootschap, is de exploitant aansprakelijk. “.

VERANTWOORDING

De term „veroorzaker” in het ontwerp is overgenomen van het voorontwerp bodemsanering, zoals uitgewerkt door de Commissie Bocken. Professor Bocken waarschuwde er in zijn titel bodemsanering echter voor dat de term veroorzaker zou ingevuld worden bij de titel aansprakelijkheid. En daar wordt „veroorzaker” begrepen als : de persoon verantwoordelijk voor de verontreiniging, maar ingeval de verontreiniging uitgaat van een vergunningsplichtige inrichting of het gevolg is van een vergunningsplichtige activiteit is de exploitant aansprakelijk. Met exploitant wordt de houder van een vergunning voor het exploiteren van een vergunningsplichtige inrichting of activiteit bedoeld. In het geval het gaat over een onderneming die niet vergunningsplichtig is wordt de feitelijke exploitant aansprakelijk gesteld.

Deze definitie van veroorzaker is echter niet overgenomen door het onderhavige ontwerp. Dit zorgt voor een aantal zware incoherenties in het voorliggend ontwerp.

Ten eerste wordt de prefinancierder verward met de aansprakelijke, terwijl de twee begrippen twee duidelijk onderscheiden ladingen dekken. Dit is zeer duidelijk in de artikelen 26 en 32, § 2, die alleen zin hebben als de veroorzaker gedefinieerd wordt zoals de Commissie Bocken voorstelt. Indien de veroorzaker niet zo geïnterpreteerd wordt, staat er in deze artikelen letterlijk te lezen dat de aansprakelijkheid van de veroorzaker voor de schade als het gevolg van de bodemsaneringswerken beperkt wordt tot de kosten nodig om te voorkomen dat de bodemverontreiniging zich uitbreidt of een onmiddellijk gevaar vormt, als hij bewijst dat hij de schade niet zelf heeft veroorzaakt. Dit is natuurlijk pure waanzin. Dergelijk artikel heeft enkel zin als men de veroorzaker in sommige gevallen definieert als de vergunninghouder of de exploitant.

Een tweede gevolg van deze onnauwkeurigheid is dat één van de belangrijkste doelstellingen van dit decreet niet bereikt wordt. Men wou immers het aantal ellenlange aansprakelijkheidsprocessen drastisch beperken, door de aansprakelijke duidelijk te definiëren. Door de aansprakelijke te definiëren als de veroorzaker, zonder de nuances van de Commissie Bocken in rekening te brengen, heeft men echter niets veranderd. De aansprakelijke is altijd de veroorzaker van de schade geweest ! De bewijsmoeilijkheden in deze aangelegenheid zorgden nu juist voor de erg lange, en zeer dure processen. Professor Bocken wou hier een einde aan stellen door in sommige gevallen de aansprakelijke aan te duiden. De door Professor Bocken uitgedachte constructie biedt een antwoord op wat nu het grote probleem is. Iemand die nu aansprakelijk gesteld wordt, probeert op alle mogelijke manieren aan die aansprakelijkheid te ontsnappen. Hierdoor wordt de bodemsanering eindeloos uitgesteld of draait uiteindelijk OVAM (en dus de gemeenschap) op voor de kosten. Deze praktijk zorgt ook voor een extra meerkost voor de gemeenschap aangezien OVAM, na de prefinanciering van de bodemsanering, langdradige en dure gerechtsprocedures moet inspannen om deze prefinancieringskosten trachten te recupereren.

Door in dit amendement de principes van de Commissie Bocken terug op te nemen worden aan deze lacunes een eind gesteld.

Ten derde zou deze vergetelheid voor gevolg hebben dat de oneerbare praktijken van vele bedrijven zouden blijven voortbestaan. Deze proberen nu maar al te dikwijls de schuld op de rug van één werknemer te schuiven. Een werknemer die in veel gevallen aan de verontreiniging niets kon verhelpen.

Artikel 29

Aan het eerste lid toevoegen wat volgt :

„en/of de artikelen 31 en 21”.

VERANTWOORDING

Afdeling 7 valt door amendement 1 onder Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen. Hierdoor moet artikel 29 aangepast worden, aangezien

door dit amendement de regelgeving i.v.m. aansprakelijkheid en zekerheden dezelfde is geworden voor historische bodemverontreiniging en nieuwe bodemverontreiniging.

Artikel 30

In § 1 op de tweede en derde regel de woorden „indien de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt" vervangen door de woorden *„indien de richtwaarden overschreden zijn ".*

VERANTWOORDING

Zoals in de vorige amendementen reeds dikwijls aangehaald, is het gebruik van vage bewoordingen te vermijden, aangezien hierdoor uiteenlopende interpretaties en rechtsonzekerheid kan bestaan.

Artikel 31

A. Paragraaf 2, 2° vervangen door wat volgt :

„2° hij de grond voor 1 augustus 1974 verworven heeft".

VERANTWOORDING

De uitdrukking "niet op de hoogte was of behoorde te zijn„ is vaag, geeft aanleiding tot erg uiteenlopende interpretaties en komt de rechtszekerheid dus niet ten goede. Men kan beter gebruik maken van objectieve criteria om een vrijstelling van de prefinancieringsplicht te bekomen. De wet op het giftig afval trad in werking op 22 juli 1974. Een bekwaam ondernemer moet vanaf toen beseft hebben, dat de regering belang hecht aan een zuiver milieu ; zeker in het licht van het Rapport van Rome, dat in 1973 het daglicht zag. Ook in Nederland werd een datum ingevoerd als objectief criterium.

B. Paragraaf 3 vervangen door wat volgt :

„§ 3. De eigenaar van de grond, die voor de inwerkingtreding van dit decreet werd verworven en die sinds de verwerving een niet-commerciële bestemming, zoals bewoning, heeft, moet de bodemsanering niet op eigen kosten uitvoeren, indien hij met overgrote waarschijnlijkheid en alle middelen van recht bewijst dat hij de verontreiniging niet zelf veroorzaakt heeft. ".

VERANTWOORDING

Een onschuldige eigenaar, die de gronden voor niet-commerciële doeleinden gebruikt, heeft extra bescherming nodig.

HOOFDSTUK IV

Historische bodemverontreiniging

AFDELING 3

Aansprakelijkheid en zekerheden

"Afdeling 3, Aansprakelijkheid en zekerheden„ weglaten.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij het amendement op het opschrift.

Artikel 36

Een § 3bis invoegen die luidt als volgt :

„§ 3bis. In de reclame betreffende de overdracht van gronden moet de instrumenterende ambtenaar omstandig melding maken van de bodemattesten die op de over te dragen goederen betrekking hebben. “.

VERANTWOORDING

Men moet zoveel mogelijk geïnformeerd worden over de toestand van over te dragen gronden. Op deze manier wordt de onschuldige verwerver beschermd.

Artikel 40

A. In § 2 op de tweede regel het woord „tot” vervangen door de woorden *„tot en met”*.

B. In § 2 op de voorlaatste regel het woord „tot” telkens vervangen door de woorden *„tot en met”*.

VERANTWOORDING

„Tot” impliceert taalkundig dat de daarna volgende paragraaf er niet bij hoort ; terwijl dit juist wel de bedoeling is.

HOOFDSTUK VII

Tussenkomst van OVAM

Opschrift

Het opschrift vervangen door wat volgt :

„Bijkomende plichten van OVAM”.

VERANTWOORDING

Om een democratische controle van het bodemsaneringsbeleid mogelijk te maken, is het aangewezen dat OVAM éénmaal per jaar verslag hierover uitbrengt aan de Vlaamse Raad.

Artikel 46

In § 2 op de tweede en derde regel de woorden „artikel 46, § 4” vervangen door de woorden *„artikel45, § 3”*.

VERANTWOORDING

Technisch amendement.

Artikel 48

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Er zijn politieke en juridische bezwaren :

– politieke : dit artikel geeft aan OVAM wel zeer verregaande bevoegdheden ; het gevaar is dat er „deals” worden gesloten, waarbij bodemsaneringsdossiers bijvoorbeeld gekoppeld worden aan een positief advies van OVAM inzake milieuvergunningsaanvragen of aan een erkenning van OVAM voor een bepaalde activiteit in de afvalsector ;

– juridisch : volgens het advies van de Raad van State is er twijfel of het onttrekken aan de bevoegdheid van rechtbanken van de geschillen waarbij OVAM is betrokken voor de uitoefening van de bevoegdheden van het gewest noodzakelijk kan worden geacht in de zin van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

HOOFDSTUK VIIIbis (nieuw)

Een nieuw hoofdstuk VIIIbis invoegen dat luidt als volgt :

„ Hoofdstuk VIIIbis Overgangsbepalingen ".

VERANTWOORDING

Er zijn in het ontwerp geen overgangsbepalingen voorzien voor de periode tussen de inwerkingtreding van het decreet (behalve artikelen 4, 36 en 41, 2) op 1 januari 1995 en de inwerkingtreding van de artikelen 4, 36 en 41, § 2, op 1 januari 1996.

Artikel 49bis (nieuw)

Een nieuw artikel 49bis invoegen dat luidt als volgt :

„Artikel 49bis

Zolang de register van de verontreinigde gronden niet af is, is de verwerver van een grond waarop geen inrichting gevestigd is of was of geen activiteit wordt of werd uitgevoerd die opgenomen op de lijst zoals bedoeld in artikel 3, § 2, slechts verplicht op eigen kosten tot bodemsanering over te gaan indien hij de verontreiniging veroorzaakt heeft. ".

VERANTWOORDING

Door dit amendement wordt de onschuldige verwerver beschermd in de tijdspanne dat het register van verontreinigde gronden nog niet opgesteld is.

Artikel 49ter (nieuw)

Een nieuw artikel 49ter invoegen dat luidt als volgt :

„ Artikel 49ter

De Vlaamse regering brengt jaarlijks vóór 30 juni bij de Vlaamse Raad omstandig verslag uit over de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet. ".

VERANTWOORDING

Dit artikel is analoog met artikel 9, § 2 van het decreet tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer. Als de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet de verkeerde kant zou opgaan, zou dit bijzonder zware financiële gevolgen kunnen hebben voor het Vlaams gewest. De Vlaamse Raad dient dan ook regelmatig op de hoogte gesteld te worden inzake de uitvoering van het decreet. Men kan hierbij denken aan :

– lijst van prioritaire te saneren sites met telkens kort de stand van zaken ;

– overzicht van de ambtshalve saneringen met kostprijs ervan ;

– uitspraken van rechtszaken en eventueel recupereren van gedane kosten, enz.

Artikel 51

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

Artikel 32 van dit decreet bepaalt dat de aansprakelijkheidsbepalingen die van kracht waren op 6 mei 1994 van toepassing zijn op historische bodemverontreiniging. Het nieuwe artikel 37 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen is dus sowieso niet van toepassing, en het oude artikel 37 van het afvalstoffendecreet heeft niets te maken met bodemsanering.

L. BARBE

II. AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer V. Vautmans

Artikel 2

In 17° op de eerste regel voor het woord „stopzetting" het woord *„definitieve"* invoegen.

VERANTWOORDING

Activiteiten kunnen ook tijdelijk worden stilgelegd om allerlei redenen. De invoeging van het woord "definitieve„ sluit alle misverstanden uit.

Artikel 12

Aan § 1 toevoegen wat volgt :

„, evenals een prognose van de spontane evolutie van de verontreinigde bodem naar de toekomst toe".

VERANTWOORDING

Het nu voorziene onderzoek is een momentopname die geen rekening houdt met de natuurlijke evolutie die een bepaalde vervuiling in de tijd ondergaat (verdamping, sorptie, uitloging, e.d.). Daarom dient ook een prognose van de evolutie in de tijd in het onderzoek te worden opgenomen.

Artikel 21

Paragraaf 1 weglaten.

VERANTWOORDING

Het toezicht van OVAM gaat te ver. Immers, op deze wijze zijn drie instanties, naast de eigenaar, bij de sanering permanent betrokken : de bodemdeskundige die de leiding heeft, OVAM dat toezicht heeft en de gewone administratie (i.c. AMINAL) die haar eigen controles kan verrichten. Het resultaat zal een babylonische spraakverwarring zijn. OVAM dient alleen na te gaan of alles naar behoren is gesaneerd zonder daarom permanent toezicht te moeten uitoefenen.

Artikel 23

Aan § 1 toevoegen wat volgt :

„Dit beroep is niet schorsend. ".

VERANTWOORDING

Een dergelijk beroep wordt ingesteld door derden. Naar analogie met artikel 18 dient dus te worden vastgelegd dat zulk beroep niet schorsend kan zijn.

Artikel 31

A. Aan § 2, 2° toevoegen wat volgt :

„of indien hij het bewijs levert dat de bodemverontreiniging is ontstaan door op het moment van lozing onbekende polluenten of concentraties ".

VERANTWOORDING

Een aantal produkten waren op het ogenblik van historische bodemverontreiniging nog niet erkend als schadelijk, noch was er voldoende kennis aanwezig om te oordelen in welke hoeveelheden of concentraties deze produkten schadelijk waren. Op het ogenblik van de historische bodemverontreiniging wist de betrokkene dan ook vaak niet dat zijn activiteiten schadelijk waren. Het is onterecht om deze betrokkene in dit geval aansprakelijk te stellen.

B. In § 3 op de tweede en derde regel de zinsnede „of behoorde te zijn, voor 1 januari 1993" vervangen door de zinsnede *„of behoorde te zijn, voor de publikatie van dit decreet".*

VERANTWOORDING

Het decreet gaat te ver door een terugwerkende kracht in te schrijven tot 1 januari 1993 op basis van rechtsregels die toen niet in voege waren. Dit is niet rechtvaardig ten opzichte van toenmalige kopers die van de totstandkoming van dit ontwerp-decreet nog niets afwisten en dus te goeder trouw, hebben gekocht.

Artikel 36

Aan § 1 toevoegen wat volgt :

„ Dit attest zal worden afgeleverd uiterlijk 1 maand na de aanvraag. ".

VERANTWOORDING

Gezien de sanctie van het niet ter beschikking stellen van het attest aan de koper, namelijk de absolute nietigheid van de overdracht, is het belangrijk dat het afleveren van dit attest snel kan gebeuren om de goede gang van zaken bij de overdracht niet te erg te verstoren. Vandaar het inbouwen van een termijn.

Artikel 44

In het eerste lid op de eerste regel voor het woord „stopzetting" het woord *„definitieve"* invoegen.

VERANTWOORDING

Activiteiten kunnen ook tijdelijk worden stilgelegd om allerlei redenen. De invoeging van het woord „definitieve" sluit alle misverstanden uit.

V. VAUTMANS